Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

Anskaffelsesstrategi Troms fylkeskommune 2026–2030

Bærekraftige innkjøp

Innholdsfortegnelse

Innledning 4

Delmål 1 – Styring, ledelse og ansvar- og rollefordeling 5

Delmål 2 – Profesjonelle, prosesseffektive og digitale anskaffelser 6

Delmål 3 – Kontraktsoppfølging 7

Delmål 4 – Bærekraft 8

Delmål 5 – Sikkerhet og beredskap 9

Innledning

Årlig anskaffer Troms fylkeskommune (TFK) varer og tjenester for om lag 5 milliarder kr.

Denne anskaffelsesstrategien skal gi en felles retning hva TFK ønsker å oppnå med anskaffelser de neste årene. Strategien gjelder alle vare-, tjeneste-, og bygg- og anleggsanskaffelser som er omfattet av anskaffelsesregelverket.

Strategien erstatter tidligere «Anskaffelsesreglement for Troms fylkeskommune Del I: Politiske føringer, miljø, og samfunnsansvar» (ANS1).

Strategien bygger på en kartlegging av nåsituasjonen basert på selvevaluering fra DFØ, gjennomført av Innkjøpskontoret og Samferdsel. Resultatene fra denne evalueringen, sammen med ambisjonsnivå for fremtidige innkjøp, danner grunnlaget for strategien. Det kan presiseres at målene ikke er uttømmende for anskaffelsesarbeidet i neste periode, men at det er disse områdene som i særlig grad skal få oppmerksomhet og prioriteres.

Internasjonale, nasjonale og lokale føringer ligger til grunn for strategien. Dette omfatter blant annet Regional planstrategi 2025–2028: Sammen for et bærekraftig fylke, Fylkesstrategi for klima og miljø 2024–2027 og FNs bærekraftsmål.

M365 Copilot er brukt til språkvask.

Delmål 1 – Styring, ledelse og ansvar- og rollefordeling

Troms fylkeskommune skal ha styring og kontroll på anskaffelsesområdet, med fokus på rapportering og tydelig ansvar- og rollefordeling.

For å oppnå delmålene i denne strategien er TFK avhengig av å ha noe av det grunnleggende på plass når det kommer til styring og kontroll. Alle ledere i TFK skal ha et forhold til anskaffelsesstrategien, og informerer om den internt i etatene/avdelingene.

Ansvarsfordelingen for fylkeskommunens anskaffelser skal være tydelig og avklart i alle fasene i en anskaffelsesprosess, samt de som gjennomfører anskaffelser i fylkeskommunen skal ha riktig mandat. Dette skal bidra til effektivt samarbeid mellom ulike virksomheter og sikre en best mulig utnyttelse av fylkeskommunens samlede innkjøpsfaglige kompetanse.

Troms fylkeskommune skal ha tydelige mål for anskaffelser i tråd med denne strategien, som rapporteres i en årsrapport.

Det skal utarbeides et anskaffelsesreglement som tydelig viser hvordan anskaffelsesprosessene skal gjøres i TFK.

Tiltak for å oppnå delmålet:

- Implementere strategien i organisasjonen.
- Lage en handlingsplan for følge opp anskaffelsesstrategien.
- Lage årlig årsrapport på anskaffelsesområdet.
- Lage et anskaffelsesreglement.
- Lage rolle- og ansvarsmatrise.

Delmål 2 – Profesjonelle, prosesseffektive og digitale anskaffelser

Troms fylkeskommune skal gjennomføre anskaffelser på en profesjonell, effektiv og digital måte, i tråd med gjeldende lovverk og strategiske føringer.

Alle anskaffelser skal gjennomføres i henhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser, og benytte seg av handlingsrommet som er i regelverket. TFK skal fremtre profesjonell og enhetlig i sitt møte med leverandørmarkedet. For å sikre god arbeidsflyt og effektivisere arbeidet med anskaffelser, skal det benyttes profesjonelle og tidsbesparende prosesser.

Anskaffelsesprosessene skal gjennomføres med digitale verktøy, og det skal benyttes felles digitale maler. Prosessene skal være dokumentert i samsvar med regelverk for offentlige anskaffelser og arkivering.

Innkjøpskontoret skal bidra til å se fylkeskommunens behov i et helhetlig perspektiv, slik at anskaffelser kan gjennomføres strategisk og koordinert. Ved å identifisere behov på tvers av enheter, kan vi oppnå effektivisering, realisere gevinster og utnytte stordriftsfordeler.

TFK skal gjennomføre anskaffelser i samarbeid med andre offentlige aktører når dette vurderes som strategisk hensiktsmessig.

Tiltak for å oppnå delmålet:

- TFK skal anskaffe og ta i bruk moderne digitale verktøy for å understøtte alle deler av anskaffelsen, fra behov til kontrakten opphører.
- TFK skal benytte felles maler, standarder og rutiner.
- TFK skal ha rammeavtaler og løpende kontrakter der dette er formålstjenlig.
- TFK skal som hovedregel gjennomføre markedsdialog i alle anskaffelser over nasjonal terskelverdi.
- Alle anskaffelser som gjennomføres ute i organisasjonen skal kvalitetssikres.

Måleindikatorer:

- Antall konkurranser gjennomført i konkurransegjennomføringsverktøy.
- Antall del I anskaffelser gjennomført i konkurransegjennomføringsverktøy.
- Antall konkurranser der det er gjennomført markedsdialog.
- Antall anskaffelser som er gjennomført i samarbeid med andre offentlige aktører.

Delmål 3 – Kontraktsoppfølging

Troms fylkeskommune skal gjennom systematisk og målrettet kontraktsoppfølging sikre at avtalene oppfyller behov og realiserer forventede gevinster.

TFK skal etablere rutiner for god og systematisk kontraktsoppfølging. Vi skal ha full oversikt over alle avtaler og sikre at de følges opp i tråd med sin hensikt. Aktiv oppfølging skal påse at leverandørene leverer i henhold til kontrakt, og at TFK etterlever sine forpliktelser og er lojal mot inngåtte avtaler.

Gjennom aktiv og systematisk avtaleforvaltning skal TFK sikre at verdipotensialet i våre avtaler realiseres. Der det er relevant skal vi kunne dokumentere besparelser og synliggjøre gevinster.

Tiltak for å oppnå delmålet:

- Lage overordnede rutiner og maler for kontraktsoppfølging.
- Gjennomføre risikovurdering av avtaleporteføljen.
- Alle avtaler skal registreres i TFKs kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV) med avtaleansvarlig.
- TFK skal ha en aktiv og løpende kontraktsforvaltning for å sikre optimal utnyttelse av inngåtte avtaler.
- TFK skal ha system for avvikshåndtering på avtaler.

Måleindikatorer:

- Realiserte gevinster fra nye og eksisterende avtaler.
- Andel avtaledekning.
- Antall gjennomførte kontraktsoppfølginger.
- Antall avtaler i eHandel.
- Antall kontrakter i kontraktsadministrasjonsverktøyet (KAV).
- Antall rammeavtaler.

Delmål 4 – Bærekraft

Troms fylkeskommune skal gjennomføre bærekraftige anskaffelser, i tråd med gjeldende lover, forskrifter og politiske mål. Fokusområdene innenfor bærekraft vil i denne strategiperioden være klima, miljø og samfunnsansvar.

Samfunnsansvar i anskaffelser innebærer at TFK bruker sin innkjøpsmakt til å fremme sosiale hensyn og etikk, samtidig som vi sikrer effektiv bruk av samfunnets ressurser. Dette omfatter blant annet å sikre anstendige arbeidsforhold, bekjempe sosial dumping og korrupsjon, legge til rette for lokal og innovativ verdiskaping, samt bidra til økt bruk av lærlinger hos leverandører. TFK skal i alle anskaffelser foreta konkrete og forholdsmessige vurderinger av relevante bærekrafthensyn, som skal følges opp systematisk gjennom hele anskaffelsesprosessen – fra behovsvurdering til kontraktsoppfølging.

Troms fylkeskommunes sentrale strategier løfter frem flere viktige klima- og miljøtema. Blant disse er styrking av sirkulær økonomi og bruk av livssyklusvurderinger, reduksjon av klimagassutslipp fra transport, mer bærekraftige innkjøpsmønstre og utvikling av kvalitetssystem for bærekraftig i organisasjon.

Tiltak for å nå oppnå delmålet:

- Etablere og videreutvikle system for bærekraft i offentlige anskaffelser, samt opplæring i organisasjonen.
- Legge til rette for at lokalt og regionalt næringsliv, samt små og mellomstore bedrifter kan delta i våre konkurranser.
- Anskaffelser for bygg- og anleggskontrakter skal gjennomføres i henhold til de til enhver tid gjeldende seriøsitetsbestemmelser.
- Ta i bruk innovative anskaffelser i fylkeskommunale innkjøp der det er relevant.
- Etablerer innkjøpsrutiner som styrker den regionale matberedskapen, og ha en målsetning om at minst 50 % av innkjøp av mat skal være produsert i Nord-Norge.
- TFK skal ikke kjøpe inn varer fra områder som ifølge FN er ulovlig okkupert.
- Ved større anskaffelser skal det vurderes om kontrakten kan deles opp i mindre delkontrakter, herunder geografiske delkontrakter, der dette er hensiktsmessig og innenfor anskaffelsesregelverket.

Målindikatorer:

- Antall kontrakter med lokale/regionale og nasjonale leverandører.
- Antall konkurranser med krav til lærlinger og lærekandidater.
- Antall markedsdialoger ombærekraft.
- Utslippsreduksjon av klimagasser fra transport.
- Utslippsreduksjon av klimagasser knyttet til internt ombruk, reparasjon og handle brukt.
- Andel miljømerkede produkter kjøpt.
- Prosentandel av innkjøp av mat som er produsert i Nord-Norge.

Delmål 5 – Sikkerhet og beredskap

Troms fylkeskommune skal ivareta sin rolle som beredskapsaktør i regionen, samt sikre at det ikke inngås kontrakter med leverandører som kan være en trussel for nasjonal sikkerhet.

Sikkerhet og beredskap i anskaffelser betyr at fylkeskommunen bevisst vurderer risiko og sårbarhet knyttet til leverandører, leveranser og kontrakter, og bruker handlingsrommet i anskaffelsesregelverket til å redusere denne risikoen.

TFK skal systematisk vurdere sikkerhet og beredskap som en del av planlegging, gjennomføring og oppfølging av anskaffelser. Dette omfatter blant annet vurdering av leverandørers eierskap, tilknytning til tredjeland, leveransekjeder, samt risiko knyttet til kritisk infrastruktur, IKT, forsyningssikkerhet og samfunnsviktige tjenester.

Der det er relevant skal sikkerhet og beredskap ivaretas gjennom krav i konkurransegrunnlaget, tildelingskriterier og kontraktsvilkår, samt gjennom aktiv kontraktsoppfølging. TFK skal følge nasjonale føringer og anbefalinger knyttet til sikkerhet i offentlige anskaffelser, og sikre at anskaffelser bidrar til regional beredskap og motstandsdyktighet.

Tiltak for å oppnå delmålet:

- Sikkerhet og beredskap skal vurderes i alle TFK sine anskaffelser, særlig de over nasjonal terskelverdi.
- TFK skal aktivt ta i bruk muligheten til å legge inn hensynet til beredskap ved fylkeskommunale anskaffelser.
- Det skal lages en veileder for vurdering av sikkerhet og beredskap i anskaffelser i TFK.
- TFK skal vurdere å dele opp kontrakt slik at vi blir mindre sårbare i de kontraktene det er hensiktsmessig.

Måleindikatorer:

- Antall anskaffelser der det er stilt krav til sikkerhet og beredskap.
- Antall sikkerhetsgraderte anskaffelser.

Troms fylkeskommune
tromsfylke.no